

20.06.2012

S İ R K Ü L E R : 2012/ 28

## 6322 sayılı Kanun ile Yapılan Değişiklikler

6322 sayılı "**Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**" 15.06.2012 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Kanun sadece 6183 sayılı Kanun'da değil birçok temel vergi kanununda değişiklikler yaptığından kamuoyunda torba Kanun olarak nitelendirilmekteydi.

Kanun gerekçesinde yer alan açıklamalardan da hareketle yapılan değişiklikler aşağıda; **6322 sayılı Kanunun maddeleri itibariyle** bilgilerinize sunulmuştur.

### 6183 sayılı Kanun ile İlgili Değişiklikler

#### *Madde 1-*

*21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 39 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "bu yerin belediye sınırları dışındaki" ibaresi "diğer" şeklinde değiştirilmiştir.*

6183 sayılı Kanununun 39. maddesine göre, amme alacaklarının, borçlunun ikametgâhının bulunduğu yer tahsil dairesine ödenmesi esastır. Amme borçlusu, tahsil dairesindeki hesabını bildirmek şartıyla, belediye sınırları dışındaki tahsil dairelerine de ödeme yapabilmektedir.

Günümüzde belediye sayılarındaki artış ve sınırlarındaki genişlemeler nedeniyle, borçlunun aynı belediye sınırları içinde de olsa diğer tahsil dairelerine ödeme yapabilmesi önemli bir ihtiyaç haline gelmiştir. Gerek bu ihtiyaç gerekse Gelir İdaresi Başkanlığının bilişim altyapısının ulaştığı ileri düzey dikkate alınarak, anılan maddede yapılan değişiklik ile amme borçlularının belediye sınırı ayrımı olmaksızın, ilgili tüm tahsil dairelerine ödeme yapmalarına imkân tanınmaktadır. Örneğin; hâlihazırda bir belediye veya büyükşehir belediyesi sınırları içinde ikamet eden amme borçlusu ödemelerini aynı belediye veya büyükşehir belediyesi sınırları içinde ikamet ettiği yer dışındaki diğer tahsil dairelerine yapamamakta iken getirilen düzenleme ile ödemelerin herhangi bir tahsil dairesine yapılabilmesi imkânı getirilmektedir. Böylece amme borçlarının ödenmesi için harcanacak zaman ve diğer maliyetlerin en aza indirilmesi amaçlanmaktadır (Yürürlük 15.06.2012).

### **Madde 2-**

*6183 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "31/12/2014" ibaresi "31/12/2023" şeklinde, "genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idarelerce" ibaresi "merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince" şeklinde, "29.1.2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanun" ibaresi "29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun ek 3 üncü maddesi" şeklinde değiştirilmiştir.*

6183 sayılı Kanunun geçici 8. maddesinde sayılan kurum ve kuruluşların Devlete ait olan ve anılan Kanun kapsamına giren borçlarına karşılık, mülkiyeti bu kurum ve kuruluşlara ait ve üzerinde herhangi bir sınırlama bulunmayan taşınmazların belirli şartlarla Maliye Bakanlığı tarafından satın alınması suretiyle amme borçlarının terkin edilmesi hususu düzenlenmiştir. Madde ile, söz konusu düzenlemenin uygulama süresi 31/12/2023 tarihine kadar uzatılmakta; daha önce genel ve katma bütçeye dahil dairelerce ihtiyaç duyulan taşınmazlar için öngörülen uygulama, merkezi yönetim kapsamındaki tüm idareleri kapsayacak şekilde genişletilmektedir. Aynı zamanda, 5018 sayılı Kanunla kaldırılan katma bütçe ibaresi nedeniyle ortaya çıkan tereddütler de giderilmektedir.

Ayrıca, 5084 sayılı Kanunda yer alan düzenlemelerin, 5838 sayılı Kanunun 23. maddesi ile 4706 sayılı Kanuna eklenen ek 3 üncü madde ile yeniden düzenlenmiş olması nedeniyle, 6183 sayılı Kanunun birinci fıkrasında yer alan "29.1.2004 tarihli ve 5084 sayılı Kanun" ibaresi "29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun ek 3 üncü maddesi" şeklinde değiştirilmektedir. Böylece, bu konuda uygulamada yaşanması olası tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır (Yürürlük 15.06.2012).

## **Özel İletişim Vergisi ile İlgili Değişiklikler**

### **Madde 3-**

*13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "(operatör değişiklikleri hariç)" ibaresi "(iş ve hizmetlerin merkezi bir sunucu tarafından uzaktan izlenmesi ve yürütülmesine yönelik makineler arası veri aktarımına mahsus olan ve bunların yürütülmesi için zorunlu olanlar dışında sesli, görsel iletişim veya genel amaçlı internet erişimi için kullanılmayan mobil telefon aboneliğinin ilk tesisi ile operatör değişiklikleri hariç)" şeklinde değiştirilmiştir.*

Teknolojik gelişmelere paralel olarak ulaştırma, tarım, enerji, sağlık, güvenlik başta olmak üzere birçok alanda makineler arası iletişim teknolojisi kullanılmak suretiyle cihazların merkezi bir sunucu tarafından uzaktan izlenmesi, kontrolü ve yönetimi söz konusu olmaktadır.

Elektrik, doğalgaz, su sayaçlarının uzaktan ölçümü, bakım ve kontrolü; kişilerin sağlık verilerinin uzaktan ölçülmesi, izlenmesi, teşhisi ve müdahale için gerekli uyarı sistemlerinin oluşturulması; bankacılık alanında POS cihazları ile uzaktan ödeme, para çekme ve yatırma işlemleri yapılması; taşıt takip ve tanıma sistemleri kapsamında uzaktan izleme, araç ve filo takip hizmetleri yürütülmesi; endüstriyel sistemlerin uzaktan izlenmesi ve kontrolü, malların takip ve yönetimi, envanter kontrolü, akıllı tarım gibi pek çok uygulamada makineler arası iletişim imkanlarından yararlanılmakta ve bu tür uygulama alanları tüm dünyada hızla gelişmektedir.

Madde ile, hizmetlerin daha hızlı ve daha düşük maliyetle sunulmasına imkân tanıyan makineler arasındaki iletişim altyapısının geliştirilmesini teşvik etmek amacıyla, mobil telefon aboneliğinin ilk tesisinde maktu olarak alınan özel iletişim vergisinin, iş ve hizmetlerin merkezi bir sunucu tarafından uzaktan izlenmesi ve yürütülmesine yönelik makineler arası veri aktarımına mahsus olan ve bunların yürütülmesi için zorunlu olanlar dışında sesli, görsel iletişim veya genel amaçlı internet erişimi için kullanılmayan mobil telefon abonelikleri için alınmaması yönünde düzenleme yapılmaktadır (Yürürlük 01.07.2012).

## **Gelir Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler**

### ***Madde 4-***

*31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bent ve maddeye son fıkrasından önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.*

*"8. Bu Kanunun 47 nci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan kendi ürettikleri ürünleri satanlara münhasır olmak üzere el dokuma işleri, bakır işlemciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar;"*

*"9. Yukarıdaki bentlerde sözü edilen işlere benzerlik gösterdikleri Maliye Bakanlığınca kabul edilen ticaret ve sanat işleri ile iştigal edenler."*

*"Esnaf muaflığına ilişkin şartları taşıyanlara talepleri halinde vergi dairesince Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi verilir. Bu belgenin şekil ve muhtevasının tayin ve tespiti ile iptali ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."*

Madde ile, daha önce faaliyetini işyeri açarak gerçekleştirmeleri durumunda esnaf muaflığından faydalanamayanlardan; bastonculuk, semercilik, yazmacılık, yorgancılık, keçecilik, lüle ve oltu taşı işçiliği, çarıkçılık, yemenicilik, oyacılık ve bunlar gibi geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan bazı meslek kollarında faaliyette bulunanlar vergiden muaf esnaf kapsamına alınmaktadır. Maddede sayılanlara benzediği kabul edilen meslek kollarında faaliyette bulunanlar da Maliye Bakanlığınca esnaf muaflığı kapsamında değerlendirilecektir.

Böylece, Gelir Vergisi Kanununun 47. maddesinde yer alan şartları haiz olup kendi ürettiği ürünü satan geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan bazı meslek kollarında faaliyette bulunanlar esnaf muaflığına tabi şekilde iş yeri açarak bu faaliyetlerini yürütebilecek ve yanında mesleğin devamının sağlanması için çırak ve yardımcı işçi çalıştırabilecektir.

Düzenlemeyle, geleneklerimizi ve kültürümüzü yansıtan, turizm alanında önemli gelir potansiyeli taşıyan, ancak teknolojik gelişmeler ve küreselleşme nedeniyle kaybolma tehlikesiyle karşı karşıya bulunan meslek kollarının rekabet gücünün artırılması, desteklenmesi, değişim ve dönüşümünün sağlanması amaçlanmaktadır

Ayrıca maddede, esnaf ve sanatkârlara talepleri halinde Maliye Bakanlığınca Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi verileceği hüküm altına alınmaktadır. Bu Belge için herhangi bir vergi, resim veya harç alınması söz konusu değildir (Yürürlük 15.06.2012).

#### **Madde 5-**

*193 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "gelirleri bunlar tarafından bildirilecek olanlar" ibaresi" istisna haddinin üzerinde hasılat elde edenlerden, beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının gayri safi tutarları toplamı 103 üncü maddede yazılı tarifinin üçüncü diliminde ücret gelirleri için yer alan tutarı aşanlar" şeklinde değiştirilmiştir.*

Gelir Vergisi Kanununun 21. maddesinde yer alan mesken kira gelirlerine yönelik istisna hükmü yeniden düzenlenmektedir. Düzenlemeyle, belirli bir tutarın üzerinde ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve irat elde edenlerin, ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle beyanname verenler gibi söz konusu istisnadan yararlanması imkânı kaldırılmaktadır.

Söz konusu tutarın tespitinde maddede sayılan kazanç ve iratların, ayrı ayrı veya birlikte elde edilmesine bakılmaksızın brüt tutarlarının toplamı dikkate alınacaktır. Vergilemede adalet ilkesi kapsamında, yüksek tutarlarda ücret, menkul ve gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve irat elde edenlerin ayrıca böyle bir istisnadan yararlanması engellenmekte, istisnanın nispeten düşük gelirli olanların mesken kira gelirlerine uygulanması sağlanmaktadır (1.1.2013 tarihinden itibaren elde edilecek gelirlere uygulanacak).

#### **Madde 6-**

*193 sayılı Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının mülga (9) numaralı bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.*

*"9. Kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan kısım.*

*Belirlenecek oranı sektörler itibarıyla farklılaştırmaya Bakanlar Kurulu, bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."*

Kurumlar vergisinde yapılan değişikliğe paralel olarak **gider kısıtlaması** tekrar getirilmektedir. Firmaların öz kaynak yapılarının güçlü olması, mikro düzeyde firmalar ve makro düzeyde ülke ekonomisi için büyük önem taşımaktadır. Firmaların finansman ihtiyaçlarını borçlanma yerine öz kaynakları ile finanse etmelerini teşvik etmek amacıyla, yatırımın maliyetine eklenenler hariç olmak üzere, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'una kadar kısmının, Bakanlar Kurulunca kararlaştırılması halinde, kazancın tespitinde gider olarak indirilemeyeceği hususu öngörülmektedir. Ayrıca, hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığınca yetki verilmektedir (Yürürlük 01.01.2013).

**Madde 7-**

193 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Basit usulün şartlarını haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler dilekçelerinde belirttikleri tarihten veya izleyen takvim yılı başından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, 47 nci maddede yazılı şartları taşıyanlardan arka arkaya iki hesap döneminin iş hacmi 48 inci maddede yazılı hadlerden düşük olanlar, yazılı talepleri üzerine bu şartın gerçekleşmesini takip eden takvim yılından başlayarak basit usule geçebilirler. İşin eş ve çocuklara devri halinde iş hacminin hesabında devirden önceki süreler de dikkate alınır. Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri tespit edilenler hiçbir suretle basit usulde vergilendirilmezler."

"Gerçek usulde vergilendirilmekte iken işini terk eden mükellefler ile basit usulün şartlarını kaybedenlerden gerçek usulde vergilendirilmeye başlamadan önce işini terk eden mükellefler, terk tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönememezler. Bu hüküm, işin eş veya çocuklara devri halinde de uygulanır."

*Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."*

Gelir Vergisi Kanununda yer alan mevcut düzenleme uyarınca, basit usule tabi olmanın şartlarını kaybedenler ile herhangi bir şekilde gerçek usulde vergilendirilmiş olanlar bir daha hiçbir şekilde basit usule dönememekte, hatta bu kişilerin aynı türden iş yapan eş ve çocukları da bu faaliyetleri nedeniyle basit usulden yararlanamamaktadır. İş hacmindeki daralma nedeniyle basit usulde vergilendirmenin şartlarını taşıyan mükellefler, mevcut hüküm nedeniyle hiçbir şekilde basit usule dönememekte, bu durum, bu kişilerin işlerini terk etmelerine veya kayıt dışı olarak çalışmalarına neden olabilmektedir. Oysa ticari hayatta kişilerin iş hacminin genişlemesi yanında daralması da mümkündür.

Ayrıca, herhangi bir şekilde gerçek usulde vergilendirilen esnaf ve sanatkârlar da, basit usule dönememedikleri için daha ağır mali yükümlülüklerle katlanmaktadır. Bu kapsamdaki esnaf ve sanatkârların basit usule geçmesine imkân tanınması, Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planında da esnaf ve sanatkârların desteklenmesi amacını taşıyan bir eylem olarak yer almaktadır.

Yapılan düzenlemeyle, gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, 193 sayılı Kanununun 47. maddesinde yazılı şartları taşıyanlardan arka arkaya iki hesap döneminin iş hacmi 48. maddede yazılı hadlerden düşük olanların, talepleri üzerine, bu şartın gerçekleşmesini takip eden hesap döneminden başlayarak basit usule geçebilmelerine imkân tanınmaktadır.

Gerçek usulde vergilendirilmekte iken işini terk eden mükellefler ile basit usulün şartlarını kaybedenlerden gerçek usulde vergilendirilmeye başlamadan önce işini terk eden mükelleflerin, terk tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönemeyecekleri ve bu uygulamanın işin eş ve çocuklara devri halinde de yapılacağı hüküm altına alınmak suretiyle, bu konuda oluşabilecek suiistimallerin engellenmesi amaçlanmıştır. Sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri tespit edilenlerin ise hiçbir şekilde basit usulde vergilendirilmeyecekleri öngörülmektedir (Yürürlük 15.06.2010).

**Madde 8-**

193 sayılı Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının (14) numaralı bendinde yer alan "Bu maddenin ikinci fıkrasının 5 numaralı bendinde yer alan menkul" ibaresi "Menkul" olarak değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

"16. Yukarıdaki bentlerde sayılanlar dışında Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre ihraç edilen her türlü sermaye piyasası araçlarından elde edilen gelirler."

Ortaklık veya alacaklılık hakkına bağlı olarak getiri sağlayan finansal ürün ve araçlara her geçen gün bir yenisi eklenmektedir. Söz konusu yeni finansal ürünlerin vergilendirilmesinde düzenleme boşluğu oluşmaması için, maddeye, yeni çıkan finansal ürün ve araçları da kapsayacak şekilde esneklik kazandırılmaktadır. Düzenlemeyle, Gelir Vergisi Kanununun 75. maddesinin birinci fıkrasında ayrıca sayılmamış olmakla birlikte; Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre ihraç edilen her türlü menkul sermaye piyasası araçlarından elde edilen gelirlerin menkul sermaye iradı sayılacağı hüküm altına alınmaktadır (Yürürlük 15.06.2010).

**Madde 9-**

193 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde yer alan "rehabilitasyon merkezi" ibaresi "rehabilitasyon merkezi ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin" şeklinde değiştirilmiş, (11) numaralı bendinde yer alan "Türkiye Kızılay Derneğine" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine" ibaresi ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"12. Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmı.

13. Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi ve veri saklama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'si. Bu indirimden yararlanabilmesi için fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şarttır. Bu bentte yer alan oranı, hizmet alanları itibarıyla sifra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya Bakanlar Kurulu, bu bendin uygulamasına ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili bakanlıkların görüşünü almak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir."

Gelir Vergisi Kanununun diğer indirimleri düzenleyen 89. maddesinin birinci fıkrasına iki bent eklenmekte ve bazı kazançların beyannamede bildirilen gelirlerden indirilmesine imkân tanınması suretiyle, uluslararası ekonomik rekabet açısından büyük önem taşıyan girişimcilik ve yurtdışı hizmet ihracatı teşvik edilmektedir.

Girişimciliğin teşvik edilmesi amacıyla; Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan, gelişme potansiyeli taşıyan ve kaynak ihtiyacı içerisinde olan girişimci şirketlere kaynak tahsis eden girişim sermayesi yatırım fon veya ortaklıklarına sermaye koyan işletmeler için yeni bir teşvik getirilmektedir.



Buna göre, beyan edilen gelirin % 10'unu aşmamak şartıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların, gelir vergisi matrahının tespitinde beyanname üzerinden indirilmesine imkân tanınmaktadır.

Hizmet ihracı yoluyla ülke ekonomisinin uluslararası rekabetçiliğinin artırılması, yeni ihracat alanlarının oluşturulması, istihdam imkânlarının yaratılması ve nitelikli işgücünün Türkiye'de istihdamının artırılmasının desteklenmesi amacıyla, yüksek katma değer yaratma potansiyeli bulunan hizmetler için yeni bir teşvik unsuru ihdas edilmektedir.

GVK 89. maddesine eklenen (13) numaralı bent ile Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişiler ile işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'den verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi ve veri saklama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmelerinin bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın % 50'sinin beyanname üzerinden indirilmesi imkânı getirilmektedir. Bu hizmetler, yararlanıcısı yurt dışında olan ve uzaktan erişim imkanları kullanılarak verilecek hizmetlerdir.

Ayrıca, ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın % 50'sinin de beyanname üzerinden indirilmesi mümkün olacaktır. Bu hizmetlerin, fiziki olarak Türkiye'de verilmekle birlikte, yararlanıcısının yurtdışı yerleşikler olması gerekecektir. Söz konusu istisna, bir kazanç istisnası olduğundan; istisna kapsamındaki faaliyetlerden elde edilen hasıllardan bu faaliyetler nedeniyle yüklenilen gider ve maliyet unsurları ve istisna kapsamına giren faaliyetler ile bu kapsama girmeyen işlerin birlikte yapılması halinde müşterek genel giderler ile müştereken kullanılan tesisat, makine ve ulaştırma vasıtalarının amortisman giderlerinden pay verilmesi sonucu bulunacak kazancın % 50'si gelir vergisinden istisna olacaktır. İstisna kazancın ve bu bağlamda beyan edilecek gelirin tespiti açısından, istisna kapsamında bulunan ve bulunmayan hasılat, maliyet ve gider unsurlarının ayrı ayrı izlenmesi ve istisna kapsamında olan faaliyetlere ait hasılat, maliyet ve gider unsurlarının, diğer faaliyetlerle ilişkilendirilmemesi ve kayıtların da bu ayrımı sağlayacak şekilde tutulması gerekecektir.

Bu teşvikler, bir taraftan ülkemizde belli bir konuda uzmanlaşmış, yabancı dil bilgisine sahip olan vatandaşlarımızın istihdam olanaklarını artıracak, diğer taraftan yurt dışına gitmeksizin dünyanın her yerine birçok hizmetin verilmesi imkânı doğacağı için beyin göçünü de engelleyecektir.

Bakanlar Kurulu, % 50 oranını, hizmet alanları itibarıyla sıfıra kadar indirmeye veya % 100'e kadar artırmaya yetkili olacaktır.

Maliye Bakanlığı ilgili bakanlıkların görüşünü almak suretiyle bu teşvik mekanizmasının uygulamasına ve denetime ilişkin usul ve esasları belirleyecektir.

Ayrıca, iktisadi işletmeleri hariç olmak üzere, Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımlar ile imar planında dini tesis alanı olarak ayrılan yerlerde ibadethane yapımına yönelik ayni ve nakdi yardımların gelir vergisi matrahının tespitinde beyanname üzerinden indirilebilmesi imkânı getirilmektedir (Yürürlük 15.06.2010).

#### ***Madde 10-***

*193 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine aşağıdaki alt bent eklenmiş, (7) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan "Kamu Ortaklığı İdaresi"*

*ibaresi "28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre kurulan varlık kiralama şirketleri" şeklinde değiştirilmiş, (10) numaralı bendinin (a) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş ve altıncı fıkrasında yer alan "6, 7, 8 ve 9 numaralı" ibaresi" 6, 7, 8, 9 ve 16 numaralı" şeklinde değiştirilmiştir.*

*"d) Yabancı devletlere, yabancı kamu idare ve kuruluşları ile uluslar arası kuruluşlara ait diplomatik statüsü bulunmayan gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerinden,"*

*"a) Başbayiler hariç olmak üzere, 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunda tanımlanan şans oyunlarına ilişkin olarak; bilet, kupon ve benzerlerini satanlara, düzenlenen her türlü bahis ve şans oyunlarının oynatılmasına aracılık edenlere, diğer kişilerce çıkartılan bu nitelikteki biletleri satanlara yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemelerden,"*

*"16. 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (16) numaralı bendi kapsamındaki menkul sermaye iratlarından,"*

Madde ile, yabancı devletlere, yabancı kamu idare ve kuruluşları ile uluslararası kuruluşlara ait diplomatik statüsü bulunmayan gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemeleri ile 4749 sayılı Kanuna göre kurulan varlık kiralama şirketlerince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan iratlar, gelir vergisi tevkifatı kapsamına alınmaktadır (Yürürlük 15.06.2012)

GVK 94. maddesine göre başbayiler hariç olmak üzere Milli Piyango İdaresince çıkarılan biletler ile diğer kişilerce çıkartılan bu nitelikteki biletleri satanlara yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemelerden (kurumlar vergisi mükellefleri hariç) gelir vergisi tevkifatı yapılmakta olup, Spor Toto Teşkilatı Başkanlığı eliyle ve gözetiminde kullanılan ve yürütülen diğer sabit ihtimalli ve müşterek bahis ile şans oyunları tevkifat kapsamında bulunmamaktadır. Bu alanda yapılan vergi incelemeleri ve denetim sonuçları, tevkifata konu olmayan söz konusu gelirlerin beyan edilen kazanca da dahil edilmemesi suretiyle vergi kaybına yol açıldığını ve bu durumun yaygın olduğunu göstermektedir. Düzenlemeyle, bu alandaki vergi kaybının önlenmesi amacıyla, bir tür vergi güvenlik önlemi olarak, 5602 sayılı Kanun kapsamında şans oyunlarını düzenleyenler tarafından bunların bayilerine veya aracılara yapılacak komisyon, prim ve benzeri ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılması hüküm altına alınmaktadır. Tevkif edilen vergilerin geçici vergi dahil gelir vergisinden mahsup edilmesi mümkündür (Yürürlük 01.07.2012)

GVK 75. maddesinin ikinci fıkrasına eklenen (16) numaralı bent kapsamında menkul sermaye iradı olarak sayılan gelirlerin tevkifata tabi tutulabilmesine yönelik olarak maddenin birinci fıkrasına (16) numaralı bent eklenmektedir.

Ayrıca, Kanununun 75. maddesinin ikinci fıkrasına eklenen (16) numaralı bendine göre menkul sermaye iradı sayılan sermaye piyasası araçlarının diğer menkul sermaye iradı türlerine benzerliklerine göre bunlardan yapılacak stopaj oranlarını belirleme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir (Yürürlük 15.06.2012).

#### **Madde 11-**

*GVK Geçici 67. maddesinin (1) numaralı fıkrasının altıncı paragrafı ile (2) numaralı fıkrasında yer alan "Hazine" ibareleri "Hazine ve 4749 sayılı Kanuna göre kurulan varlık*



*kiralama şirketleri", (7) numaralı fıkrasında yer alan "Hazine ve tam mükellef kurumlar" ibaresi "Hazine, 4749 sayılı Kanuna göre kurulan varlık kiralama şirketleri ve tam mükellef kurumlar" şeklinde değiştirilmiş, (17) numaralı fıkrasında yer alan "bunları elde edenler" ibaresinden önce gelme üzere "bunların vadesi ve", "yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya diğer şekillerde elden çıkarılmasından" ibareleri eklenmiştir.*

Madde ile, Hazine tarafından yurt dışına ihraç edilen menkul kıymetlerde olduğu gibi, 4749 sayılı Kanuna göre kurulan varlık kiralama şirketlerince yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerin alım-satımı, itfası sırasında elde edilen getirileri ile bu menkul kıymetin dönemsel getirileri için geçici 67. madde hükümlerinin uygulanmaması ve bu menkul kıymetlerin vergileme rejiminin Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen tahvillerle paralel hale getirilmesi hususu düzenlenmektedir. Ayrıca, Bakanlar Kuruluna geçici 67. madde kapsamında uygulanacak tevkifat oranını, kazanç ve iratlar için vade yapısına göre de farklılaştırma yetkisi verilmekte, bunun yanı sıra yatırım fonlarının fona iade dışında diğer şekillerde elden çıkarılmasının tevkifat yönünden fona iade ile aynı kapsamda olduğu hususuna açıklık kazandırılmaktadır (Yürürlük 15.06.2012).

#### ***Madde 12-***

*193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.*

*"Gelir vergisi stopajı teşviki:*

*GEÇİCİ MADDE 80- Bakanlar Kurulunca istatistiki bölge birimleri sınıflandırması, kişi başına düşen milli gelir veya sosyoekonomik gelişmişlik düzeyleri dikkate alınmak suretiyle belirlenen illerde yapılacak yatırımlar için Ekonomi Bakanlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2023 tarihine kadar gerçekleşen yatırımlarda teşvik belgelerinde öngörülen ve fiilen istihdam edilen işçilerin ücretlerinin sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin brüt tutarına tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan tarihten itibaren 10 yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.*

*Birinci fıkraya istinaden terkin edilecek verginin hesabında, öncelikle 32 nci maddede yer alan asgari geçim indirimi dikkate alınır.*

*Yatırımın tamamlanamaması veya teşvik belgesinin iptal edilmesi halinde, gelir vergisi stopajı teşviki uygulaması nedeniyle terkin edilen vergiler, vergi ziyası cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.*

*Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla gelir vergisi stopajı teşviki uygulamasından yararlanır.*

*Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde, gelir vergisi stopajı teşviki uygulamasından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise kalan süre kadar devralan yararlanır.*

*Bu madde kapsamındaki gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlananlar, diğer kanunlarda yer alan aynı mahiyetteki hükümlerden ayrıca yararlanamazlar.*

*Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."*

Yatırımların ekonomik ve sosyal açıdan göreceli olarak daha az gelişmiş bölgelerimize yönlendirilmesini sağlayarak bu bölgelerde istihdamın artırılması ve bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, temel ekonomik hedeflerden birini oluşturmaktadır. İstihdamdan kaynaklanan mali yüklerin hafifletilmesi ise bu hedefin gerçekleştirilebilmesi açısından çok önemli bir role sahiptir.

Bu çerçevede Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 79 uncu madde ile Bakanlar Kurulunca, istatistikî bölge birimleri sınıflandırması, kişi başına düşen milli gelir veya sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyleri dikkate alınmak suretiyle belirlenecek illerde yapılacak yatırımlar için, Ekonomi Bakanlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2023 tarihine kadar gerçekleşen yatırımlarda, teşvik belgelerinde öngörülen ve fiilen istihdam edilen işçilerin ücretlerinin sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin brüt tutarına tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmeye başlanacağı tarihten itibaren 10 yıl süreyle bu ücretlerle ilgili olarak verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilecektir. Böylece, yatırımcıların istihdam nedeniyle katlandıkları mali yükler açısından önemli bir destek sağlanmaktadır. Bu teşvik unsurunun esas amacı işverenlerin istihdam maliyetini azaltmaktır. Dolayısıyla yapılan düzenleme ile çalışanların ücretleri üzerinden kesilen ancak vergi dairesine ödenmeyen gelir vergisi stopajı nedeniyle çalışanlar bakımından bir talep söz konusu olmayacaktır. Desteğin uygulamaya geçmesi ile göreceli olarak daha az gelişmiş bölgelerdeki yatırım ve istihdamın arttırılması amaçlanmaktadır.

Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 80 inci madde ile gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden basit usule geçmeye ilişkin Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarında yer alan şartların tespitine 1/1/2012 tarihinden itibaren başlanacağı hüküm altına alınmaktadır (Yürürlük 01.07.2012)

## **Vergi Usul Kanunu ile İlgili Değişiklikler**

### ***Madde 14-***

*4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 112 nci maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen (4) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, maddeye aşağıdaki (5) numaralı fıkra eklenmiş ve mevcut (5) numaralı fıkra (6) numaralı fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.*

*"4. Fazla veya yersiz olarak tahsil edilen vergiler, fazla veya yersiz tahsilatın mükelleften kaynaklanması halinde düzeltmeye dair mürracaat tarihi, diğer hallerde verginin tahsili tarihinden düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz ile birlikte, 120 nci madde hükümlerine göre mükellefe red ve iade edilir."*

*"5. Vergi kanunları uyarınca iadesi gereken vergilerin, ilgili mevzuatı gereğince mükellef tarafından tamamlanması gereken bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde, bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz, 120 nci madde hükümlerine göre red ve iadesi gereken vergi ile birlikte mükellefe ödenir."*

Anayasa Mahkemesinin 14/5/2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 10/2/2011 tarihli ve E.: 2008/58, K.: 2011/37 sayılı Kararı ile Vergi Usul Kanununun 112. maddesinin (4) numaralı fıkrası, hukuk devleti ilkesine aykırı olduğu ve mülkiyet hakkının ihlaline sebep olduğu gerekçeleriyle iptal edilmiş ve iptal hükmünün, kararın Resmi Gazetede yayımlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir. Anayasa Mahkemesinin söz konusu kararında, mezkûr madde hükmünün, kamu kurumları ile kişiler arasında kamu idarelerinin kamu gücüne dayalı yetkilerini kullanırken hatalı işlemleri nedeni ile oluşan alacaklı-borçlu ilişkilerinin borçlu olan kamu kurumları lehine bozulmasına sebebiyet vermekte olduğu; verginin, Devletin vatandaşlardan kamu gücüne dayalı ve karşılıksız tahsil ettiği bedel olsa da idarece yapılmış olan vergi tahsilatının fazla veya yersiz olduğu tespit edildikten sonra bu tahsilatın, mükellefler için bir alacak haline geldiği; fazla veya yersiz tahsil edilen vergilerin iadesinde, tahsilatın yapıldığı tarih yerine başvuru tarihinden üç ay sonra başlamak üzere işleyecek faizin ödenmesine ilişkin kuralın, kişinin belli bir dönem için faiz gelirinden mahrum kalması sonucunu doğurarak genel yarar ile kişi yararı arasındaki dengenin bozulmasına yol açtığı, bu durumun hukuk devletinde korunması gereken mülkiyet hakkının ihlaline neden olduğu şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

Düzenlemeyle, fazla veya yersiz tahsil edilen vergilerin iadesinde, mükelleflere tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak faizin ödenmesi sağlanmaktadır. Ancak, verginin fazla veya yersiz tahsil edilmesinin mükellefin beyanından kaynaklanması (örneğin hatalı beyanname verilmesi) hallerinde faiz, mükellefin hatanın düzeltilmesine dair müracaat tarihinden itibaren hesaplanacaktır.

Vergi kanunları uyarınca iadesi gereken vergilere ilişkin faiz ödenmesinde ise, 112. maddenin dördüncü fıkrası hükümleri müstakil bir fıkra olarak muhafaza edilmektedir (Yürürlük 15.06.2012).

Ayrıca, VUK'na eklenen bir geçici madde ile; yapılan bu değişikliğin maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra fazla veya yersiz olarak tahsil edilen vergilerin iadesinde uygulanması öngörülmektedir.

#### ***Madde 15-***

*213 sayılı Kanunun 325 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 325/A maddesi eklenmiştir.*

*"Girişim sermayesi fonu:*

*MADDE 325/A- Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi olarak Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması amacıyla, ilgili dönem kazancından veya beyan edilen gelirden girişim sermayesi fonu ayrılabilir. Bu fon, kurum kazancının veya beyan edilen gelirin %10'unu ve öz sermayenin %20'sini aşamaz.*

*Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarlar pasifte geçici bir hesapta tutulur. Mükelleflerce, fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya girişim sermayesi yatırım fonlarına yatırım yapılmaması halinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.*

*Bu fon; amacı dışında herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi, ortaklara dağıtılması, dar mükelleflerce ana merkeze aktarılması veya işin terki, işletmenin tasfiyesi, devredilmesi, bölünmesi ya da girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin veya girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarının elden*

*çıkarılmasından itibaren altı ay içinde bu maddede belirtilen amaçla yeniden kullanılmaması halinde, bu işlemlerin yapıldığı veya sürenin dolduğu dönemde vergiye tabi tutulur.*

*Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir."*

Madde ile, girişimciliğin teşvik edilmesi amacıyla Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi olarak Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya girişim sermayesi yatırım fonlarına sermaye olarak konulması veya bunların paylarının satın alınması amacıyla, kurum kazancının veya beyan edilen gelirin % 10'unu ve öz sermayenin % 20'sini aşmamak şartıyla, ilgili dönem kazancından veya beyan edilen gelirden girişim sermayesi fonu ayrılabilmesine imkân sağlanmakta, ayrıca bu fonun kullanımına yönelik düzenlemelere yer verilmektedir.

## **Damga Vergisi Kanununu ile İlgili Değişiklik**

### ***Madde 17-***

*1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (23) ve (30) numaralı fıkralarında yer alan "kredilerin temini ve geri ödenmesi amacıyla düzenlenecek kağıtlar ile bu kağıtlar üzerine konulacak şerhler (kredilerin kullanımları hariç)" ibaresi" kredilere, bunların teminatlarına ve geri ödenmelerine ilişkin kâğıtlar ile bu kâğıtlar üzerine konulacak şerhler (kredilerin kullanımları hariç)" şeklinde değiştirilmiş, "V- Kurumlarla ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (25) numaralı fıkrasına" (Söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerde geçici personel olarak istihdam edilenlerle yapılan sözleşmeler ile 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununa göre hizmet alımına ilişkin yapılan hizmet sözleşmeleri dahil)" ibaresi eklenmiştir.*

Madde ile, istisnanın uygulanması aşamasında yaşanan tereddütler giderilmekte ve hüküm daha açık bir şekilde yeniden düzenlenmektedir.

Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar başlıklı bölümünün (23) ve (30) numaralı fıkraları uyarınca, reel sektörün kredi (finansman) maliyetlerinin azaltılması amacıyla finansman şirketleri, bankalar, yurtdışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca müşterilerine kullandırılan kredilere ilişkin olarak kredinin verilmesi, teminatı ve geri ödenmesine dair düzenlenen kâğıtlara ve bu mahiyetteki şerhlere damga vergisi istisnası uygulanmaktadır.

Yapılan değişiklik ile, bankalar, yurtdışı kredi kuruluşları, uluslararası kurumlar ve finansman şirketlerinin müşterilerine kullandıracakları kredilere, bunların teminatlarına ve geri ödemelerine ilişkin düzenlenen kâğıtlar ile bu kâğıtlar üzerine konulacak şerhler damga vergisinden istisna olacak, müşterilerin belirtilen kurumlardan temin ettiği kredilerin kullanımı sırasında düzenlenen kâğıtlar ise bu kapsamda değerlendirilmeyecektir.

Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının merkez ve taşra teşkilatı ile döner sermaye işletmelerinde geçici personel olarak istihdam edilenlerle yapılan sözleşmeler ile 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununa göre hizmet alımına ilişkin yapılan hizmet sözleşmeleri damga vergisinden istisna edilmektedir.

## **Harçlar Kanununu ile İlgili Değişiklikler**

### ***Madde 18-***

*2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 113 üncü maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.*

*"Denetim kuruluşları yetkilendirme belgesi harçları ise kurumlar vergisi beyannamesi verme süresi içerisinde verilen bildirim üzerine, bağımsız denetim faaliyetlerinden elde edilen gayrisafi iş hasılatı esas alınarak tahakkuk ettirilir, tahakkuk ettirilen harçlar ayrıca mükellefe tebliğ edilmez ve mayıs ayı içerisinde ödenir."*

Denetim yetkilendirme belgesi ve müşavirlik harçları belirlenmiştir. Bu konuda 67 no.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliğ çıkarılmıştır.

### ***Madde 19-***

*492 sayılı Kanunun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "kredilerin temini ve bunların teminatları ile geri ödenmelerine ilişkin işlemler" ibaresi "kredilere, bunların teminatlarına ve geri ödenmelerine ilişkin işlemler (yargı harçları hariç)" şeklinde değiştirilmiştir.*

Madde ile, Harçlar Kanununun 123. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan kredilerle ilgili istisna yeniden düzenlenmektedir. Yürürlükteki hüküm ile bankalar, yurtdışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılan krediler, bunların teminatları ve bu kredilerin geri ödenmesine ilişkin işlemler harçtan müstesna tutulmuş iken, yapılan düzenleme ile söz konusu istisna sınırlandırılmakta, yargı harçları istisna kapsamı dışına çıkarılmaktadır (Yürürlük 15.06.2012).

### ***Madde 20-***

Harçlar Kanununun (8) sayılı tarifesinde yapılan değişiklikle, verici portatif telsiz telefon cihazları kullanım izni için 100 TL harç getirilmektedir. Yine tarifede yapılan değişiklikle, denetim ve müşavirlik hizmetleri için harç tutarları belirlenmektedir.

Ayrıca, mevcut uygulamada sigorta ve emeklilik şirketlerinin kuruluş izin belgelerine ilişkin olarak her yıl için ayrı ayrı harç tahsil edilmekte olup, yapılan düzenleme ile her iki faaliyeti birlikte yapan şirketlerden, izin belgelerinin alındığı yıldan sonraki yıllarda, bu izin belgelerine ait harçlardan sadece yüksek olanının alınacağı hükme bağlanmaktadır.

## **Katma Değer Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler**

### ***Madde 21-***

*25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (g) bendinde yer alan "kira sertifikaları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören sermaye piyasası araçları" ibaresi eklenmiştir.*

Madde ile, sermaye piyasası araçları üzerinde oluşabilecek vergi yükünü ortadan kaldırmak, bu hususta oluşabilecek tereddütleri gidermek ve ülkemizde kurulu borsaların işlem hacminin artırılması amacıyla finans sektöründeki gelişmeler de dikkate alınarak, Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarının teslimleri, KDV'den istisna tutulmaktadır.

**Madde 22-**

*3065 sayılı Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "perakende safhası için "ibaresi" perakende safhası ve inşaatın yapıldığı arsanın veya konutun vergi değeri ve bulunduğu yeri esas alarak konut teslimleri için" şeklinde değiştirilmiştir.*

Bu madde özellikle kamuoyunda merakla beklenen bir maddedir. Madde ile, konut teslimlerinde **inşaatın yapıldığı arsa veya konutun vergi değeri esas alınarak, katma değer vergisi oranını farklılaştırabilme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.**

Bu maddenin piyasaya en önemli etkisi, 150 m2'nin altında konutlara uygulanan %1 oranlı KDV'nin; değeri yüksek konutlar için genel orana yükseltilebilecek olmasıdır.

Bu maddenin yürürlüğü ile ilgili maddede; yapı ruhsatı 01.06.2012 tarihinden önce alınan konut inşaatı projeleri ile kamu kurum ve kuruluşları ile bunların iştirakleri tarafından ihalesi bu tarihten önce yapılan konut inşaatı projelerine ilişkin konut teslimleri hariç olmak üzere bu maddenin 15.06.2012 tarihinde yürürlüğe gireceği düzenlemesi yapılmıştır. Dolayısıyla yapı ruhsatı 01.06.2012 tarihinden önce alınan konutlar için eski oran geçerliliğini koruyacaktır.

**Madde 23-**

*3065 sayılı Kanununun geçici 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Birleşmiş Milletler (BM) temsilciliği, BM'ye bağlı" ibaresi "Birleşmiş Milletler (BM) ile Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı (NATO) temsilcilikleri ve bu Teşkilatlara bağlı" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.*

*"Bu maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise 32 nci madde hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilir."*

Madde ile, Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı (NATO) temsilciliği ve bu Teşkilata bağlı program, fon ve özel ihtisas kuruluşlarına resmi kullanımları için yapılacak mal teslimi ve hizmet ifaları, bunların sosyal ve ekonomik yardım amacıyla bedelsiz olarak yapacakları mal teslimi ve hizmet ifaları, bedelsiz mal teslimi ve hizmet ifaları ile ilgili mal ve hizmetlerin bunlara teslim ve ifası; finansmanları bu kuruluşlar tarafından karşılanmak kaydıyla ilgili kurum, temsilcilik, program, fon ve özel ihtisas kuruluşlarının Türkiye'deki faaliyetlerinin devamı veya ilgili kurumlara ilişkin uluslararası anlaşmaların yürürlükte bulunduğu süre içerisinde katma değer vergisinden müstesna tutulması sağlanmaktadır.

Ayrıca, maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergilerin, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilebilmesi, indirim yoluyla telafi edilemeyen vergilerin ise Katma Değer Vergisi Kanununun 32. maddesi hükümleri uyarınca istisna kapsamında



işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iadesine imkân sağlanmaktadır.

***Madde 24-***

*3065 sayılı Kanunun geçici 29 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "sağlık tesislerine ilişkin projelerden" ibaresi "sağlık tesislerine ilişkin projeler ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesine göre Bakanlık tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen eğitim öğretim tesislerine ilişkin projelerden" şeklinde değiştirilmiştir.*

Madde ile, 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesine göre Bakanlık tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen eğitim öğretim tesislerine ilişkin projelerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2023 tarihine kadar ihalesi yapılacak olanlarının; ihale edilmesi ve projeyi alan firmalara proje kapsamında inşaata yönelik olarak yapılan mal ve hizmet teslimleri katma değer vergisi yönünden tam istisna kapsamına alınmaktadır. Bu istisna kapsamına giren mal ve hizmet teslimleri dolayısıyla yüklenilen vergiler, indirim yoluyla telafi edilememeleri halinde nakden veya mahsuben iade edilebilecektir. Bu düzenleme ile, ülkemiz için hayati öneme sahip eğitim öğretim tesislerine ilişkin projelerin gerçekleştirilmesi vergi yönünden de desteklenmiş olacaktır.

***Madde 25-***

*3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.*

*"Büyük ve stratejik yatırımlarda iade:*

*GEÇİCİ MADDE 30- 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, yatırım teşvik belgeleri kapsamında asgari 500 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen stratejik yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi, izleyen yıl talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunur. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, iade edilen vergiler, vergiziyai cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılıbaşında başlar.*

*Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."*

Madde ile, 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, yatırım teşvik belgeleri kapsamında asgari 500 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen stratejik yatırımlar kapsamında, inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin, izleyen yıl içerisinde bu kapsamda işlemleri bulunan mükelleflere iade edilmesi öngörülmektedir. Bu büyüklükteki yatırımlar için bina-inşaat giderleri önemli bir harcama kalemi oluşturmakta; yatırımın başlangıç aşamasında ortaya çıkan bu yüksek maliyet, yatırımcılar için caydırıcı olabilmektedir. Düzenlemeyle, yüksek tutarlı stratejik yatırımlar için, yatırım aşamasında Devlet katkısı sağlamak suretiyle bu tür yatırımların teşvik edilmesi ve kısa sürede ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır.

Getirilen teşvik ile aynı zamanda inşaat sektörü ve bu sektöre girdi tedarik eden birçok alt sektörde canlanma sağlanarak yatırımların ve istihdamın artırılmasına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Yatırımın ilgili mevzuat hükümlerine göre tamamlanamaması halinde, iade edilen vergiler vergi ziyai cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

**Madde 27-**

*4447 sayılı Kanununun 53 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "gelirlerinden ibaresinden sonra gelmek üzere "vergi kesintileri hariç" ibaresi ile beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.*

*"Bu muafiyetin, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerine şümulü yoktur."*

Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine yönelik olarak Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 67. madde hükümleri 1/1/2006 tarihinden itibaren uygulanmakta olup, söz konusu maddenin (5) numaralı fıkrasında; gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olması, vergi mükellefiyetinin bulunup bulunmaması, vergiden muaf olup olmaması ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmamasının anılan madde uyarınca yapılacak tevkifatı etkilemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Buna göre, 1/1/2006 tarihinden itibaren gelir ve geliri elde edenin niteliğine bakılmaksızın bütün kurumların gelirleri üzerinden gelir vergisi stopajı yapılmakta olup, İşsizlik Sigortası Fonunun gelirleri de bu kapsamda gelir vergisi kesintisine tabi tutulmaktadır.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 49. maddesine 5754 sayılı Kanunla "İşsizlik sigortası gelirleri vergiye tabi değildir. Bu gelirlerden hiçbir vergi, resim ve harç kesintisi yapılmaz." hükmü eklenmiştir. Hükmün 1/10/2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi ile birlikte İşsizlik Sigortası Fonu gelirleri üzerinden geçici 67. maddeye göre gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı hususunda uygulamada tereddütler ortaya çıkmıştır.

4447 sayılı Kanunun 49. maddesinde işsizlik ödeneği, sigortalı işsizlere 4447 sayılı Kanunda belirtilen süre ve miktarda yapılan parasal ödeme olarak tanımlanmış, aynı Kanunun 50. maddesinin üçüncü fıkrasında ise işsizlik ödeneğinin, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmayacağı hükmüne yer verilmiştir.

5754 sayılı Kanunla 4447 sayılı Kanuna eklenen düzenleme, gerekçesi ile birlikte değerlendirildiğinde, getirilen istisnanın işsiz kalan kişilere yönelik işsizlik sigortası gelirlerini kapsadığı ve bu gelirleri elde edenler açısından bir istisna getirdiği, istisnanın İşsizlik Sigortası Fonunda toplanan paraların değerlendirilmesi karşılığında elde edilen gelirlere yönelik olmadığı anlaşılmaktadır. Nitekim söz konusu istisnaya benzer hüküm yukarıda belirtildiği üzere 4447 sayılı Kanunun 50. maddesinin üçüncü fıkrasında yer almakta olup, işsiz kalan kişilere işsizlik ödeneği altında yapılan ödemeler damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmamaktadır.

Dolayısıyla, 4447 sayılı Kanunun tereddüt oluşturan 49. ve 50. maddeleri işsizlik ödeneğine ilişkin benzer istisna hükümleri içermekte olup, Fon'da toplanan paraların vadeli hesaplara

yatırılarak faiz elde edilmesi ve benzeri şekillerde değerlendirilmesi sonucu elde edilen gelirlere yönelik bir istisnayı içermemektedir.

Madde ile, uygulamada ortaya çıkan tereddütlerin giderilmesi ve gereksiz yere ihtilaf oluşmasının önüne geçilmesi amacıyla 4447 sayılı Kanuna 5754 sayılı Kanunla eklenen söz konusu hüküm yürürlükten kaldırılmakta ve İşsizlik Sigorta Fonuna yönelik istisna ve muafiyet hükümlerinin düzenlendiği 53. maddede de gerekli düzenlemeler yapılarak Fonun gelirleri üzerinden 1/1/2006 tarihinden itibaren uygulandığı üzere geçici 67. madde kapsamında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği hususu açıklığa kavuşturulmaktadır.

#### **Madde 28-**

*20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.*

*"GEÇİCİ MADDE 18- Elektrik dağıtım şirketleri ile elektrik üretim tesisleri ve/veya şirketlerinin özelleştirilmesi çalışmaları kapsamında 31/12/2023 tarihine kadar yapılacak devir, birleşme, bölünme, kısmi bölünme işlemleri ile ilgili olarak ortaya çıkan kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır. Madde kapsamında yapılacak işlemler nedeniyle zarar oluşması halinde bu zarar kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Yapılan bu bölünme işlemleri Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında yapılan bölünme işlemi olarak kabul edilir.*

*Bu madde kapsamında yapılacak teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır. Söz konusu teslim ve hizmet ifalarıyla ilgili olarak yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan katma değer vergisinden indirilir. İndirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi iade edilmez. Bu madde kapsamına giren işlemlerde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun ilgili hükümleri uygulanmaz."*

Elektrik dağıtım şirketleri ile elektrik üretim tesis ve şirketlerinin özelleştirilmesi çalışmalarının devam etmesi nedeniyle, özelleştirilecek şirketler için 31/12/2023 tarihine kadar vergi kolaylığı sağlanmaktadır.

## **Özel Tüketim Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler**

#### **Madde 29-**

*6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan "(III) sayılı listedeki mallar için asgari maktu vergi tutarları;" ibaresi "(III) sayılı listenin (A) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarları ile (B) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi ve maktu vergi tutarları;" şeklinde, fıkranın (b) bendi ile maddenin (5) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

*"b) (B) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarları perakende satışa sunulan sigaraların birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara, diğer tütün mamullerinin birim ambalajı içindeki mamulün her bir gramı itibarıyla, maktu vergi tutarları ise 20 adet sigaradan veya 50 gram tütünden oluşan birim ambalaj itibarıyla (Birim ambalajların farklı adet veya gramdan oluşması halinde vergi tutarı, anılan adet veya grama göre oranlanarak hesaplanır.),"*

*"5. (III) sayılı listenin (A) cetvelindeki mallar için asgari maktu vergi tutarlarına göre hesaplanacak vergi tutarından az olmamak üzere yalnızca nispi vergi uygulanır. (B) cetvelindeki mallar için maktu vergi ile birlikte, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergi tutarından az olmamak üzere nispi vergi uygulanır."*

Madde ile, (III) sayılı listenin (B) cetvelindeki mallar için listede yer alan asgari maktu vergi tutarlarının, perakende satışa sunulan ürünlerin birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara adedi, diğer tütün mamullerinin birim ambalajı içindeki mamulün her bir gramı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın (paket ya da ambalaj asgari maktu vergi tutarının) % 20'sine tekabül eden tutarı aşmamak üzere birim ambalaj itibarıyla maktu vergi tutarı belirlemeye; bu tutarı malların cinsleri, özellikleri, ambalajları (paketleri) ve bunların fiyatları ve fiyat grupları itibarıyla farklılaştırma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Ayrıca, (III) sayılı listedeki mallar için belirtilen asgari maktu vergi tutarları veya Bakanlar Kurulunca bunlara ilişkin belirlenen en son asgari maktu vergi ve maktu vergi tutarlarının, Ocak ve Temmuz aylarında, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen üretici fiyat endeksinde son altı ayda meydana gelen değişim oranında, bu değişimin ilan gününden geçerli olmak üzere herhangi bir işleme gerek kalmaksızın yeniden belirlenmiş sayılacağı hükme bağlanmıştır. Yine, Bakanlar Kuruluna uygulama dönemlerini gün veya ay olarak belirleme veya belirleyeceği mallar ve aylar itibarıyla yeniden belirlenmiş sayılan tutarların uygulanmamasına karar verme yetkisi verilmektedir.

#### ***Madde 30-***

*4760 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendine "(B) cetvelindeki mallar için listede yer alan asgari maktu vergi tutarlarının, perakende satışa sunulan ürünlerin birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara adedi, diğer tütün mamullerinin birim ambalajı içindeki mamulün her bir gramı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın %20'sine tekabül eden tutarı aşmamak üzere; birim ambalaj itibarıyla maktu vergi tutarı belirlemeye, bu tutarı malların cinsleri, özellikleri, ambalajları (paketleri) ve bunların fiyatları ve fiyat grupları itibarıyla farklılaştırmaya," ibaresi eklenmiş ve mülga (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.*

*"3. (III) sayılı listedeki mallar için belirtilen asgari maktu vergi tutarları veya Bakanlar Kurulunca bunlara ilişkin belirlenen en son asgari maktu vergi ve maktu vergi tutarları, ocak ve temmuz aylarında, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen üretici fiyat endeksinde son altı ayda meydana gelen değişim oranında, bu değişimin ilanı günüünden geçerli olmak üzere yeniden belirlenmiş sayılır. Bakanlar Kurulu, uygulama dönemlerini gün veya ay olarak belirlemeye veya belirleyeceği mallar ve aylar itibarıyla yeniden belirlenmiş sayılan tutarların uygulanmamasına karar vermeye yetkilidir."*

#### ***Madde 31-***

Madde ile ÖTV Kanununun IV sayılı listede yapılan değişiklikle; Elektrikli araçların motorlarını çalıştıran pillerinin araçtan ayrı olarak ithal edilmesi veya teslim edilmesi söz konusu olduğundan, elektrikli araçların motorlarını çalıştırmaya mahsus araç pilleri, 4760 sayılı Kanuna ekli (IV) sayılı listeye dahil edilerek ÖTV kapsamına alınmakta; bunların en düşük elektrikli araçta uygulanmakta olan oranda vergilendirilmesi sağlanmaktadır.

## 5510 sayılı Kanunda Yatırımların Teşviki ile İlgili Düzenleme

### *Madde 32-*

*31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

*"EK MADDE 2- Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlar çerçevesinde düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla istihdam edilen sigortalılar için, 81 inci maddede sayılan ve 82 nci madde uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin; işveren hisselerinin tamamına veya Bakanlar Kurulunca istatistiki bölge birimleri sınıflandırması, kişi başına düşen milli gelir veya sosyoekonomik gelişmişlik düzeyleri dikkate alınmak suretiyle belirlenen illerde işveren hisseleri ile birlikte sigortalı hisselerinin tamamına kadar olan kısmı Ekonomi Bakanlığı bütçesinden karşılanır. Bakanlar Kurulu ayrıca Ekonomi Bakanlığınca karşılanacak tutarın uygulama süresini, karşılama oranını ve kapsamını; yatırımın sektörü, büyüklüğü ve bulunduğu illere göre farklılaştırmaya yetkilidir.*

*Primlerin Ekonomi Bakanlığınca karşılanabilmesi için işverenlerce, çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak bu Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Kuruma verilmesi ve Ekonomi Bakanlığınca karşılanmayan tutarın yasal süresi içinde ödenmiş olması şarttır.*

*Bu madde hükümleri, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.*

*Ekonomi Bakanlığınca karşılanan prim tutarları işverenler bakımından gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Bu Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığının tespit edilmesi halinde işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz. Bu madde kapsamındaki teşvikten yersiz olarak faydalandığının tespiti halinde işverenden yararlanılan teşvik tutarı gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte tahsil edilir. Ayrıca, işyerinde sigortalının fiilen çalışmadığı halde bildirildiğinin tespit edilmesi halinde işveren hakkında Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.*

*Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ekonomi Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir."*

Madde ile, yatırımlarda Devlet yardımları çerçevesinde Bakanlar Kurulunca belirlenen illerde yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırımlarda yatırımcılar üzerindeki istihdama ilişkin yükün azaltılması amaçlanmaktadır. Buna göre, iş gücü üzerindeki işveren hissesi ile sigortalı hissesi tutarlarının bir bölümünün Devletçe karşılanması suretiyle yatırımcının teşviki öngörülmekte olup, işverenin bir bölgede yatırımlarının teşviki ve istihdamının artırılması hedeflenmektedir. Bu teşvikin esas amacı işverenlerin istihdam maliyetini azaltmaktır. Dolayısıyla yapılan düzenleme ile çalışanların ücretleri üzerinden kesilen ancak ödenmeyen sigortalı hissesi nedeniyle çalışanlar bakımından bir talep söz konusu olmayacaktır.

## **Kurumlar Vergisi Kanununda Yapılan Değişiklikler**

### ***Madde 34-***

*13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

*"a) Kurumların;*

*1) Tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılımlarından elde ettikleri kazançlar,*

*2) Tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun kârına katılma imkânı veren kurucu senetleri ile diğer intifa senetlerinden elde ettikleri kâr payları,*

*3) Tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları.*

*Diğer fon ve yatırım ortaklıklarının katılma payları ve hisse senetlerinden elde edilen kâr payları bu istisnadan yararlanamaz."*

Madde ile, ülkemizde girişimciliğin geliştirilmesi amacıyla kurumların; tam mükellefiyete tabi girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kâr payları kurumlar vergisinden istisna edilmektedir (Yürürlük 01.01.2013).

### ***Madde 35-***

*5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 5/A maddesi eklenmiştir.*

*"Yabancı fon kazançlarının vergilendirilmesi*

*MADDE 5/A- (1) Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yabancı fonların, Sermaye Piyasası Kurulunca verilen portföy yöneticiliği yetki belgesine sahip tam mükellef şirketler aracılığıyla, organize bir borsada işlem görsün veya görmesin her türlü menkul kıymet ve sermaye piyasası aracı, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi, varant, döviz, emtiaya dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi, kredi ve benzeri finansal varlıklar ve kıymetli maden borsalarında yapılan emtia işlemlerinden elde ettikleri kazançları nedeniyle, aşağıdaki şartların birlikte gerçekleşmesi halinde portföy yöneticiliği yapanlar; söz konusu fonlar için daimi temsilci, bunların işyerleri de bu fonların işyeri veya iş merkezi sayılmaz. Bu kazançlar için beyanname verilmez, diğer kazançlar nedeniyle beyanname verilmesi halinde bu kazançlar beyannameye dahil edilmez.*

*a) Fon adına tesis edilen işlemlerin portföy yöneticiliği yapan şirketin mutat faaliyetleri arasında yer alan işlemlerden olması.*

*b) Portföy yöneticiliği yapan şirketin ticari, hukuki ve finansal özellikleri dikkate alındığında, yabancı fon ile arasındaki ilişkinin, emsale uygun koşullarda birbirlerinden bağımsız olarak faaliyet gösteren kişilerdeki gibi olması.*

*c) Portföy yöneticiliği yapan şirket tarafından, verilen hizmet mukabilinde emsallere uygun bedel alınması ve transfer fiyatlandırması raporunun kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi içerisinde Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına verilmesi.*



ç) Portföy yöneticiliği yapan şirketin ve ilişkili olduğu kişilerin yabancı fonun kazançları üzerinde, sağladığı hizmet mukabilinde her ne ad altında olursa olsun hesaplanan bedeller düşüldükten sonra, doğrudan veya dolaylı olarak %20'den fazla hak sahibi olmaması.

(2) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen transfer fiyatlandırması raporunun süresinde verilmemesi durumunda, bu raporun ilgili olduğu hesap dönemi için portföy yöneticiliği yapan şirket, fonun Türkiye'de daimi temsilcisi sayılır. Transfer fiyatlandırması raporu verilmiş olmasına rağmen portföy yöneticiliği yapan şirket ile fon arasındaki ilişkide emsaline nazaran daha düşük bedel alınması durumunda ise sadece portföy yöneticiliği yapan şirket adına transfer fiyatlandırmasına yönelik olarak gerekli tarhiyat yapılır.

(3) Portföy yöneticiliği yapan şirketin, yukarıda belirtilen şartları sağlamak kaydıyla yabancı fondaki pay sahipliğinden doğan kazançları kurumlar vergisinden müstesnadır. Fon kazancından portföy yöneticiliği yapan şirkete düşen kısmın hesabında, bu şirkete yönetim ücreti, teşvik, prim, performans ücreti gibi her ne nam adı altında olursa olsun ödenen ücretler dikkate alınmaz. Portföy yöneticiliği yapan şirketin ve ilişkili olduğu kişilerin yabancı fonun kazançları üzerinden doğrudan veya dolaylı olarak %20'den daha fazla hak sahibi olması halinde, ilgili fon kazançlarından bunlara isabet eden tutar genel hükümlere göre vergilendirilir.

(4) Portföy yöneticiliği yapan şirketin yabancı fondaki pay sahipliğinden doğan kazançları hariç olmak üzere; fonun katılımcı ve kurucuları arasında doğrudan veya dolaylı olarak tam mükellef gerçek kişi veya kurumların kazanç payının %5'i geçmesi durumunda, tam mükellef gerçek kişi veya kurum kurucu veya katılımcılarının tamamı portföy yöneticiliği yapan şirket tarafından Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilir. Bildirim yükümlüğünün yerine getirilmemesi ya da eksik yerine getirilmesi halinde tam mükellef gerçek kişi veya kurum kurucu veya katılımcıları adına fon işlemleri nedeniyle tarh edilecek vergi ve kesilecek cezalardan portföy yöneticiliği yapan şirket müştereken ve müteselsilen sorumludur.

(5) Türkiye'de bulunan taşınmazlar, aktif büyüklüğünün %51'inden fazlası taşınmazlardan oluşan şirketlere ait hisse senetleri veya ortaklık payları veya bunlara ilişkin vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, nakdi uzlaşmayla sonuçlananlar dışında emtiaya dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, sigorta sözleşmeleri ve bunlara ilişkin vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen kazançlar bu madde kapsamına girmez.

(6) Bu maddede düzenlenen kazanç istisnasının, söz konusu fonların Türkiye kaynaklı gelirleri üzerinden yapılacak vergi kesintilerine şümulü yoktur.

(7) Bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi ile üçüncü ve dördüncü fıkralarında yer alan oranları sifıra kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya, beşinci fıkrasında yer alan oranı yarisına kadar indirmeye veya %50'sine kadar artırmaya Bakanlar Kurulu, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen 5/A maddesi ile, **yabancı fon kazançlarının vergilendirilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.** Yapılan düzenleme ile, Kurumlar Vergisi Kanununun 2. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yabancı fonların, Sermaye Piyasası Kurulunca verilen portföy yöneticiliği yetki belgesine sahip tam mükellef şirketler aracılığıyla, organize bir borsada işlem görsün veya görmesin her türlü menkul kıymet ve sermaye piyasası aracı, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi, varant, döviz, emtiaya dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi, kredi ve benzeri finansal varlıklar ve kıymetli maden

borsalarında yapılan emtia işlemlerinden elde ettikleri kazançları nedeniyle, maddede belirtilen şartların birlikte gerçekleşmesi halinde, portföy yöneticiliği yapanlar; söz konusu fonlar için daimi temsilci, bunların iş yerleri de bu fonların işyeri veya iş merkezi olarak sayılmayacaktır. Bu kazançlar için beyanname verilmeyecek, diğer kazançlar nedeniyle beyanname verilmesi halinde bu kazançlar beyannameye dahil edilmeyecektir. Ayrıca yapılan bir düzenleme ile portföy yönetim şirketlerini yabancı yatırım fonlarının daimi temsilcisi olarak sayan KVK'nun geçici 3. maddesi de yürürlükten kaldırılmıştır (Yürürlük 15.06.2012).

### **Madde 36-**

*5520 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "rehabilitasyon merkezi" ibaresi "rehabilitasyon merkezi ile mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin" şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkranın (f) bendinde yer alan "Türkiye Kızılay Derneğine" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine" ibaresi ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.*

*"g) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmı.*

*ğ) Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi ve veri saklama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'si.*

*Bu indirimden yararlanabilmesi için fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şarttır.*

*Bu bentte yer alan oranı, hizmet alanları itibarıyla sıfıra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya Bakanlar Kurulu, bu bendin uygulanmasına ve denetime ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgili bakanlıkların görüşünü almak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir."*

Bu maddede yapılan düzenleme (f bendi) ile, GVK'nun 89. maddesinde yapılan düzenlemeye uygun olarak mülki idare amirlerinin izin ve denetiminde yapılacak ibadethaneler ve Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesislerin inşası veya bunların faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi veya aynı bağış ve yardımların ve ayrıca Türkiye Yeşilay Cemiyeti'ne yapılan nakdi bağışların matrahın tespitinde indirimi imkanı getirilmiştir (Yürürlük 15.06.2012).

Ayrıca (g bendinde) yapılan düzenleme ile, GVK'nun 89 ncu maddesinde yapılan düzenlemeye paralel şekilde girişim sermayesi yatırım ortaklık ve fonlarına yatırım yapmak üzere beyan edilen gelirin %10 unu aşmayan kısmı vergi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir. Düzenleme bu Kanunla VUK'na eklenen "Girişim Sermayesi Fonu" başlıklı 325/A madde ile de bağlantılıdır.

(ğ bendinde yapılan düzenleme ile ise, GVK'nun 89. maddesinde yapılan düzenlemeye uygun şekilde, Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık,

mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi ve veri saklama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren kurumların münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'si matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilecektir. Bu indirimden yararlanılabilmesi için fatura veya benzeri belgenin yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmesi şartı vardır. Bu oranı, hizmet alanları itibarıyla sifıra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır (Yürürlük 15.06.2012).

**Madde 37-**

*5520 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.*

*"i) Kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri dışında, kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan kısmı belirlenecek oranı sektörler itibarıyla farklılaştırmaya Bakanlar Kurulu, bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."*

Madde ile, **finansman gider kısıtlaması** gelir vergisinde yapılan düzenlemeye paralel olarak, tekrar getirilmektedir. Firmaların finansman ihtiyaçlarını borçlanma yerine öz kaynakları ile finanse etmelerini teşvik etmek amacıyla, yatırımın maliyetine eklenenler hariç olmak üzere, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının % 10'una kadar kısmının, Bakanlar Kurulunca kararlaştırılması halinde, kazancın tespitinde gider olarak indirilemeyeceği hususu öngörülmektedir. Ayrıca, hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

**Madde 38-**

*5520 sayılı Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "Toplu Konut İdaresi" ibaresinden sonra gelmek üzere ", 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre kurulan varlık kiralama şirketleri," ibaresi ile fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.*

*"g) Başbayiler hariç olmak üzere 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunlarına ilişkin bilet, kupon ve benzerlerini satanlara, düzenlenen her türlü bahis ve şans oyunlarının oynatılmasına aracılık edenlere, diğer kişilerce çıkartılan bu nitelikteki biletleri satanlara yapılan komisyon, prim ve benzeri ödemelerden."*

Madde ile, 5602 sayılı Kanun kapsamında şans oyunlarını düzenleyenler tarafından bunların bayilerine veya aracılara yapılacak komisyon, prim ve benzeri ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılması hüküm altına alınmaktadır. Tevkif edilen vergilerin geçici vergi dahil kurumlar vergisinden mahsup edilmesi mümkündür.

### **Madde 39-**

5520 sayılı Kanununun 32/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Hazine Müsteşarlığı" ibaresi" Ekonomi Bakanlığı" şeklinde, ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde, (b) bendinde yer alan "Her bir il grubu" ibaresi "Her bir il grubu, stratejik yatırımlar veya (a) bendinde belirtilen yerler" şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrasının (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (c) bendi eklenmiş, mevcut (c) bendi (ç) bendi olarak teselsül ettirilmiş ve altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"a) İstatistikî bölge birimleri sınıflandırması ile kişi başına düşen milli gelir veya sosyoekonomik gelişmişlik düzeylerini dikkate almak suretiyle illeri gruplandırmaya ve gruplar itibarıyla teşvik edilecek sektörleri ve bu sektörler ile organize sanayi bölgeleri, Gökçeada ve Bozcaada'da yapılan yatırımlara ve Bakanlar Kurulunca belirlenen kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde yapılan turizm yatırımlarına ilişkin yatırım ve istihdam büyüklüklerini belirlemeye,"

"c) Yatırıma başlanan tarihten itibaren bu maddeye göre hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben, toplam yatırıma katkı tutarının %50'sini ve gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını geçmemek üzere; yatırım döneminde kurumun diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli kurumlar vergisi oranı uygulamak suretiyle yatırıma katkı tutarını kısmen kullandırmaya, bu oranı her bir il grubu için sifıra kadar indirmeye veya %80'e kadar artırmaya,"

"Yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanmadan önce indirimli kurumlar vergisi uygulanan hallerde, yatırımın tamamlanıp işletilmeye geçilmemesi durumunda ikinci fıkranın (c) bendi uyarınca indirimli vergi oranı uygulanması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil edilir."

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi ve 14/7/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde büyük ölçekli yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda, gelir veya kurumlar vergisi öngörülen yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar bölgelere göre değişen oranlarda vergi indirimine konu edilmektedir.

Söz konusu mevzuatın yürürlüğe girdiği tarihten bugüne kadar yatırımcılar tarafından en çok talep edilen husus, vergi indirimine yönelik destek unsurunun bir kısmından yatırım döneminde, yatırımcıların diğer faaliyetlerinden doğan kazanç da uygulanmak suretiyle yararlanılmasıdır. Destekten sadece işletme döneminde ve yatırım teşvik belgesi konusu yatırımdan elde edilen kazanç üzerinden yararlanılması halinde, destekten yararlanma süresi uzayabilmekte, ayrıca, yatırımcıların diğer ekonomik faaliyetlerinden elde ettikleri kazançların yatırıma yönlendirilmesi zorlaşmaktadır. Yeni teşvikle, yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına indirimli kurumlar vergisi uygulanması imkânı getirilmek suretiyle, yatırımların finansmanına daha yatırım aşamasında destek sağlanmakta, böylece yatırımlar daha fazla özendirilmektedir.

Madde ile, Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile belirlenecek illerde, yatırıma başlama tarihinden itibaren maddeye göre hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben, toplam yatırıma katkı tutarının % 50'sini ve gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını geçmemek üzere; yatırım döneminde kurumun diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli kurumlar vergisi oranı uygulamak suretiyle yatırıma katkı tutarını kısmen kullandırmaya, bu oranı her bir il grubu için % 80'e kadar artırma veya % 0'a kadar

indirme hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir. Böylece yatırımcı yatırımlarını tamamen bitirmeden teşvik unsurlarından yararlanmaya başlamaktadır.

Maddede ayrıca, yatırım havzalarının oluşturulmasını, sektörel işbirliklerinin ve kümelenmenin teşvik edilmesini sağlamak ve turizmde çeşitliliği artırarak yatırımcıları alternatif turizm alanlarına yönlendirmek amacıyla, organize sanayi bölgeleri ile Gökçeada ve Bozcaada'da yapılan yatırımların, Bakanlar Kurulunca belirlenen kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde yapılacak turizm yatırımlarının yatırım desteklerinden daha avantajlı koşullarda yararlanmasına imkân tanımaya yönelik kanuni altyapı oluşturulmaktadır.

**Madde 40-**

*5520 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.*

Yabancı fon kazançlarının vergilendirilmesine ilişkin düzenlemenin Kurumlar Vergisi Kanununun 5/A maddesinde yapılması nedeniyle, aynı konu ile ilgili düzenlemeyi içeren geçici 3 üncü madde yürürlükten kaldırılmaktadır.

**Madde 41-**

*18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "1985" ibaresi "1990" şeklinde, dördüncü fıkrasında yer alan "1998" ibaresi "2000" şeklinde, birinci, ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan "31/12/2011" ibareleri "31/12/2014" şeklinde değiştirilmiştir.*

18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun, 6009 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 5 inci maddesiyle değişik geçici 2 nci maddesinin;

- Birinci fıkrasıyla, model yılı 1985 ve daha eski olan taşıtların Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2011 tarihine kadar bedelsiz olarak il özel idarelerine veya 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun 323 üncü maddesi uyarınca Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKEK) Hurda İşletmesi Müdürlüğüne ait hurda müdürlüklerine teslim edilerek Kanun kapsamında hurdaya ayrılmak suretiyle tescil kaydının silinmesi durumunda bu taşıtlar için taşıt sahipleri adına 31/12/2011 tarihine kadar tahakkuk etmiş olmasına rağmen ödenmemiş olan motorlu taşıtlar vergisi ile bu vergiye ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi, vergi cezaları ve 28/2/2009 tarihine kadar tescil plakasına kesilen idari para cezalarının terkin edileceği,
- Dördüncü fıkrasıyla, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevcut olmayan veya motorlu taşıt vasfını kaybeden model yılı 1998 ve daha eski olan taşıtlardan dolayı taşıt sahipleri adına tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergilerinin 1/4'ünün 31/12/2011 tarihine kadar ödenmesi şartıyla, kalan vergi aslı, gecikme zammı, gecikme faizi, vergi cezaları ve tescil plakasına kesilen idari para cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçileceği ve taşıtın tescil kaydının silineceği,

hüküm altına alınmıştır.

Yapılan başvurulardan, model yılı 1985'ten daha yeni olan taşıt sahiplerinin de taşıtlarının eski olması nedeniyle mağdur durumda buldukları, anılan Kanun maddesinin birinci ve



dördüncü fıkra hükmünden faydalanmak için istenilen gerekli başvuru şartlarını süresinde yerine getiremeyenlerin oldukları anlaşılmaktadır.

Madde ile, Kyoto Protokolüne uyum süreci ve Türkiye'nin iklim değişikliği yükümlülükleri gözönünde bulundurularak karayolu taşımacılığındaki emisyon salınımının azaltılması ve ömrünü tamamlamış taşıtların hurdaya ayrılarak bertaraf edilmesi amacıyla, 1990 model ve daha eski olan taşıtların anılan Kanun maddesinin birinci fıkra hükmünden 31/12/2014 tarihine kadar faydalanması sağlanmaktadır.

Taşıtlarını noter satış senediyle veya vergi dairesi müdürlükleri, icra müdürlükleri, milli emlak müdürlükleri gibi kamu kurum ve kuruluşlarından iktisap eden ancak 31/12/2011 tarihine kadar ilgili trafik tescil kuruluşunda adlarına kayıt ve tescil ettirmemiş olmaları nedeniyle madde hükmünden faydalanamayan mükelleflerin bu taşıtları 31/12/2014 tarihine kadar adlarına kayıt ve tescil işlemlerini tamamlamaları halinde, madde hükmünden faydalanmaları sağlanmaktadır.

5838 sayılı Kanunun geçici 2. maddesinin dördüncü fıkra hükmünden faydalanılacak taşıt modelleri 2000 model yılı ve uygulama süresi 31/12/2014 tarihi olarak belirlenerek anılan fıkra hükmünden daha fazla mükellefin faydalanması sağlanmaktadır.

## **6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Hakkındaki Kanunda Yapılan Değişiklik**

### ***Madde 42-***

*13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.*

*"GEÇİCİ MADDE 19- (1) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarına göre yapılandırma başvurusunda bulunduğu halde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmesi gereken tutarları süresinde ödemeyerek Kanun hükümlerini ihlal edenler, bu tutarları ödemeleri gerektiği tarihten itibaren Kanunun 19 uncu maddesinde belirlenen geç ödeme zammı ile birlikte bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın başından itibaren dört ay içerisinde ödemeleri şartıyla Kanun hükümlerinden yararlandırılır.*

*(2) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu ve 14 üncü maddesinin üçüncü fıkralarında vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların bu maddelerin hükümlerine göre ödenmemesi nedeniyle bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanun hükümlerini ihlal etmiş olan borçluların ihlale neden olan tutarları, birinci fıkrada belirtilen sürede ödemeleri ya da bu süre içerisinde veya bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yaptıkları başvurulara dayanılarak 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre çok zor durumda olduklarının tespit edilmesi halinde bu borçlular da Kanun hükümlerinden yararlandırılır.*

*(3) Bu Kanunun Birinci, İkinci, Üçüncü ve Dördüncü Kısımlarına göre yapılandırma başvurusunda bulunduğu halde ödenmesi gereken tutarları süresinde ödemeyerek yapılandırmayı ihlal edenlerden; bu Kanunun 6274 sayılı Kanunla değişik 168 inci maddesinin Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye istinaden yabancı ülkelerde de faaliyette bulunan vergi mükelleflerinden, Ekonomi Bakanlığı tarafından olağanüstü politik riskin gerçekleştiği tespit edilen ülkede faaliyette bulunan ve bu ülkedeki faaliyetleri nedeniyle durumları 213 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre mücbir sebep hali kabul edilenler ile 213 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre doğal afet nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen*



*yerlerdeki dairelere borçlulardan mücbir sebep hali bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam edenler, birinci fıkrada kapsamındaki ödemelerini mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen ayın sonuna kadar yapmaları şartıyla Kanun hükümlerinden yararlandırılır.*

*(4) Bu Kanunun 5 inci maddesi hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunduğu halde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanun hükümlerini ihlal eden borçluların ihlale neden olan tutarları birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde, diğer tutarları ise Kanunda öngörülen şekilde tamamen ödemeleri halinde ilgili mevzuat uyarınca kesilmesi gereken vergi cezaları ve para cezalarının kesilmesinden ve tahakkuk edip etmediğine bakılmaksızın bu alacaklardan ve bunlara ilişkin fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.*

*(5) Bu madde hükümlerinden yararlanan borçlulardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanun kapsamında yapılandırılan alacaklara karşılık cebren ya da rızaen tahsil edilen tutarlar, bu Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin en eski vadeli olanından başlamak üzere ve tahsil edildikleri tarihler dikkate alınarak bu madde hükmüne göre mahsup edilir. Bu şekilde yapılan mahsup sonrasında bu Kanun hükümlerine göre ödenmesi gereken tutarlardan fazla ödendiği tespit edilen tutarlar ilgili mevzuat hükümlerine göre red ve iade edilir.*

*(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ilgisine göre bu Kanunun 168 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kamu kurum ve kuruluşları yetkilidir."*